

Smernice za uporabo IKT

V VRTCU

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Smernice za uporabo IKT v vrtcu

Karmen Usar, Lidija Jerše

Zavod RS za šolstvo

Oktober, 2016

Kazalo vsebine

Uvod.....	3
IKT in Kurikulum za vrtce.....	3
Vloga odraslega pri porajajoči se digitalni pismenosti	6
Didaktični napotki za uporabo IKT v vrtcu	8
IKT in strokovni delavec v vrtcu	10
Priporočila:.....	10
Zaključek.....	12
Seznam do e-storitev za področje predšolske vzgoje.....	12
Seminarji	12
Svetovanja.....	12
Literatura in spletni viri.....	12

Uvod

Izhodišče za pripravo smernic so splošne človekove in otrokove pravice ter Kurikulum za vrtce. V ospredju je pravica posameznika do izobraževanja - digitalne pismenosti.

Smernice za uporabo IKT v vrtcu usmerjajo strokovne delavce na kaj naj bodo pozorni ob vse večji rabi IK tehnologije v vrtcu. Opredeljujejo tudi strokovne podlage in priporočila za vključevanje IKT v vzgojno-izobraževalno delo v vrtcu.

Z razvojem visokih tehnologij se je za sedanje in prihajajoče generacije pojavil virtualen svet v katerem se je potrebno znajti. Če so se v preteklosti predšolski otroci morali naučiti živeti in delati le v resničnem svetu, se morajo sedanje generacije znajti tudi v virtualnim svetu. Za uspešno vključevanje v resnični in virtualni svet otroci potrebujejo ljubeče in odgovorne starše ter kompetentne strokovne delavce, ki so otrokom vzor, jih vodijo, poučujejo, spodbujajo, varujejo, seznanjajo z zakonitostmi ter pred njih postavljajo primerne zahteve in pravila.

Informacijsko-komunikacijska tehnologija je del vsakdanjega okolja odraslih in tudi predšolskih otrok. S smiselnim vključevanjem IKT v izvedbeni kurikulum vrtca strokovni delavci upoštevajo svet, v katerem otrok živi in mu omogočajo, da postopoma pridobiva zmožnosti digitalne pismenosti. Za uspešno življenje v informacijski družbi otroci morajo razvijati svoje kompetence v skladu s potrebami prihodnosti in ne preteklosti. Otroci za uporabo IK sredstev kažejo velik interes, jih brez strahu preizkušajo in z njimi tudi radi ustvarjajo.

IKT in Kurikulum za vrtce

»Kurikulum za vrtce je nacionalni dokument, namenjen strokovnim delavcem in ob rabi druge strokovne literature omogoča strokovno načrtovanje in kakovostno predšolsko vzgojo v vrtcu.«¹

Odprtost kurikula zahteva avtonomnega strokovnega delavca, ki zna ustvarjati spodbudno vzgojno-učno okolje, v katero sodi tudi smiselna uporaba IKT. V večini zapisanih načel Kurikula za vrtce najdemo povezave za uporabo sodobne tehnologije. V *Smernicah za uporabo IKT v vrtcu* pa posebej izpostavljamo štiri načela, ki kažejo načine za uresničevanje ciljev povezanih z uvajanjem porajajoče se digitalne pismenosti:

- Načelo enakih možnosti in upoštevanja različnosti med otroki ter načelo multikulturalizma

¹ Kurikulum za vrtce 1999, str. 9

- s smiselno rabo IKT strokovni delavci omogočajo enakovredne pogoje za optimalni razvoj vsakega otroka (*npr.: otrok, ki doma nima IK sredstev, ima v vrtcu možnost spoznavati in uporabljati različna IK sredstva ...*) in upoštevajo različne načine učenja otrok.
- uporaba IKT omogoča pestrejši izbor vsebin (*npr.: stvari, ljudi, kultur ...*), ki bi bila otrokom sicer nedostopna.
- Načelo spoštovanja zasebnosti in intimnosti:
 - strokovni delavci lahko otroku zagotovijo individualno delo pri različnih dejavnostih z uporabo IK sredstev (*računalniški kotichek, uporaba fotoaparata ...*),
 - strokovni delavci morajo spoštovati zasebnost otroka in družine tako, da ne ustvarjajo in širijo posnetkov in drugih informacij preko spleta ali drugih nosilcev podatkov (*zapisi o otroku, fotografije, videoposnetki, spletne strani vrtca ...*).
- Načelo sodelovanja s starši:
 - IKT omogoča sprotno informiranje staršev na nivoju vrtca (spletne strani vrtca) in oddelka (obvestila, vabila, dogovori ...),
 - z uporabo IKT je omogočeno poglobljeno podajanje informacij o otroku na govorilnih urah (*npr.: ustvarjanje dokazil o otrokovem napredku*),
 - IKT omogoča vpogled v življenje in delo oddelka in vrtca kot celote (videoposnetki dogodkov ...),
 - IKT omogoča kontakt z družino ob daljši odsotnosti otroka (Skype, e-pošta ...).
- Načelo sodelovanja z okoljem:
 - IKT omogoča vključevanje v širše družbeno okolje (*knjižnica – izposoja knjig, gledališče – ogled programa, nakup vstopnic, virtualni ogledi muzejev, galerij, narave ...*),
 - IKT omogoča sodelovanje z bližnjo šolo, drugim vrtcem
- Načelo aktivnega učenja in zagotavljanja možnosti verbalizacije in drugih načinov izražanja:
 - stalna skrb za smiselno in kritično rabo IKT,
 - navajanje na uporabo IKT in različnih strategij pri iskanju odgovorov,
 - uporaba IKT kot vir podatkov in informacij.

V Kurikulu za vrtce (1999) so cilji zapisani na treh ravneh: cilji Kurikula za vrtce, globalni cilji in cilji. Strokovne delavce zavezujejo, da organizirajo takšno okolje, ki bo otroke spodbujalo in podpiralo v razvoju in učenju. V *Smernicah za uporabo IKT v vrtcu* smo izpostavili posamezne cilje iz vseh treh ravni.

Cilji Kurikula za vrtce poudarjajo, kaj in v kakšni smeri naj vrtec spreminja oz. izvaja svojo prakso. V *Smernicah za uporabo IKT v vrtcu* smo izpostavili naslednje cilje:

- pestrejša in raznovrstnejša ponudba na vseh področjih dejavnosti predšolske vzgoje v vrtcih,
- rekonceptualizacija in reorganizacija prostora in opreme v vrtcu,
- izboljšanje informiranja in sodelovanja s starši.

Globalni cilji so splošni cilji posameznih področij dejavnosti, ki izhajajo iz pomena področja za razvoj in učenje predšolskega otroka. V *Smernicah za uporabo IKT v vrtcu* smo izpostavili naslednje globalne cilje:

- spoznavanje simbolov pisnega jezika,
- razvijanje izražanja in komuniciranja z umetnostjo,
- razvijanje ustvarjalnosti in specifičnih umetniških sposobnosti,
- seznanjanje z varnim in zdravim načinom življenja,
- spoznavanje tehničnih predmetov in razvijanje spretnosti na področju tehnike in tehnologije.

Cilji povedo, kaj želimo s posameznim področjem dejavnosti pri otroku razvijati oz. kaj želimo, da otrok doživi, spozna, se uči... V *Smernicah za uporabo IKT v vrtcu* smo izpostavili naslednje cilje:

- otrok razvija predbralne in predpisalne sposobnosti in spretnosti,
- otrok posluša različne literarne zvrsti in spoznava razlike in podobnosti med njimi,
- doživljanje in spoznavanje komunikacije z in o likovnih, glasbenih, plesnih, dramskih, filmskih, televizijskih delih,
- razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr.,
- uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (*telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami*) in njihovimi izraznimi lastnostmi,
- spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora,
- otrok ima možnost kritičnega vrednotenja komercialnih vplivov, modnih trendov itn. in se seznanja z možnostmi kritičnega vedenja,
- otrok se seznanja z različnimi načini komuniciranja in prenosa informacij (pošta, telefon, radio, televizija itn.) ter komuniciranja s pomočjo računalnika,

- otrok se seznanja z varnim vedenjem in se nauči živeti in ravnati varno v različnih okoljih: doma, v prometu, v vrtcu, v prostem času, pri igri, športu, obiskih v galerijah, družabnih srečanjih, zabavah itn.,
- otrok spoznava, da na njegovo zdravje vpliva okolje in on sam,
- otrok prepoznava in uporablja tehnične predmete in procese, spoznava njihov namen in pomen ter v igri ponazarja njihovo delovanje,
- otrok se uri v različnih tehničnih opravilih in razvija tehnično ustvarjalnost,
- otrok razvija predstavo o nastajanju odpadkov ter pomenu in možnostih predelave,
- otrok spoznava različne načine zbiranja, shranjevanja in prenosa informacij.

Dejavnosti s katerimi otrok dosega zapisane cilje so navedene v poglavju »Didaktični napotki za uporabo IKT«.

V Kurikulu za vrtce najdemo opise vloge odraslega pri vseh šestih področjih dejavnosti. V *Smernicah za uporabo IKT v vrtcu* izpostavljam tisto vlogo odraslega, ki jo lahko povežemo z uvajanjem v porajajočo se digitalno pismenost.

Vloga odraslega pri porajajoči se digitalni pismenosti

«Digitalna pismenost je spretnost obvladovanja visokih tehnologij, torej spleta in tehnoloških naprav».² Ker je digitalni svet realnost današnjega predšolskega otroka, je naloga strokovnih delavcev v vrtcu, da otroku omogočajo postopno osvajanje digitalne pismenosti.

V evropskih priporočilih najdemo različne opredelitve kompetenc. V "Key Competence Recommendation"³ so kompetence definirali kot skupek znanja, veščin in odnosa.

- Znanje je rezultat asimilacije informacij z učenjem. Sestavljeno je iz dejstev, načel, teorij in prakse, ki se nanaša na neko področje dela oziroma študija.
- Veščine predstavljajo zmožnost uporabe znanja in izkušenj za dokončanje nalog in reševanje problemov. European Qualifications Framework opisuje veščine kot kognitivne (vključujejo logično, intuitivno in ustvarjalno mišljenje) ali motorične (vključujejo ročno spretnost ter uporabo različnih materialov, metod, orodij in instrumentov).

² Marko Ivanišin <http://val202.rtvsllo.si/2016/09/digitalna-pismenost-otrok/>

³ Ferrari, A. (2012). Digital Competence in practice: An analysis of frameworks. Seville: JRC-IPTS.

- Odnosi so gonilo delovanja, osnova za stalno kompetentno delovanje in vključujejo vrednote, prizadevanja in prednosti.

S postopnim pridobivanjem znanj, veščin in ustreznega odnosa si bo otrok lahko postopoma pridobil eno od najpomembnejših kompetenc za 21. stoletje.

Ker se digitalna tehnologija vedno bolj uporablja na različnih področjih in okoljih (*doma, v vrtcu, institucijah ...*) in za različne namene (*delo, učenje, zabavo, družabno življenje ...*) se predšolski otrok dnevno srečuje z IK sredstvi (*opazuje, rokuje, poslušča stališča odraslih ...*). Zato morajo strokovni delavci otroku nuditi ustrezne možnosti in izzive (*otroke učijo uporabljati IK sredstva; jih seznanjajo z možnostmi uporabe teh; jim približujejo internet in jih seznanjajo s prednostmi in pastmi na njem ...*) in tudi ozaveščati svoj odnos do nje.

V *Smernicah za uporabo IKT v vrtcu* izpostavljamo tisto vlogo odraslega, ki zagotavlja smiselno rabo IKT na štirih področjih digitalne pismenosti⁴:

- Digitalna pedagogika – (K1)⁵, v kateri naj bi si otrok pridobil zmožnost spoznavanja in kritične uporabe IK sredstev ter (K3) zmožnost iskanja, zbiranja, obdelovanja, vrednotenja (kritične presoje) podatkov, informacij in konceptov.
- Uporaba digitalne tehnologije in digitalna produkcija, v kateri naj bi otrok začel pridobivati zmožnosti izdelave, ustvarjanje, izdelkov (K5).
- Digitalna komunikacija in sodelovanje – v kateri naj bi otrok začel pridobivati zmožnost komunikacije in sodelovanja na daljavo (K2).
- Digitalno državljanstvo – kjer naj bi otrok začel pridobivati zmožnost za varno rabo IK sredstev ter za upoštevanje pravnih in etičnih načel uporabe ter objave informacij (K4).

Raziskava *Ne/smiselna uporaba IK sredstev pri delu z otroki v vrtcu*⁶ je pokazala, da vzgojiteljice pri neposrednem delu z otroki uporabljajo IK sredstva v obeh starostnih obdobjih. Zaradi zagotavljanja kakovosti VIZ-dela in osredotočenosti na vsakega otroka, je potreben tehten premislek o rabi IKT pri neposrednem delu z otroki. Če le ta ne prinaša dodane vrednosti je ne uporabljamo. Kot smiselno rabo razumemo takrat, ko prispeva k (prav tam):

⁴ Nastajajoče gradivo v okviru naloge E-izobraževanja »Izgradnja ekosistema«, ZRSŠ, 2016

⁵ K1, K2, K3, K4, K5 – kompetence so bile opredeljene v Biltenu »Pot do e-kompetentnosti, 2012 <http://url.sio.si/rdU>

⁶ Usar, K. in Stritar, U. (2012). *Ne/smiselna uporaba IK sredstev pri delu z otroki v vrtcu*

- uresničevanju zastavljenih ciljev (pridobivanje novih informacij, boljša predstavljivost, omogoča raziskovanje, utrjevanje, ponavljanje, nadgrajevanje),
- spodbujanju višje ravni otrokovega mišljenja (sklepanje, predvidevanje, sintezo, ..),
- motiviranju otrok k dejavnostim,
- spodbujanju interakcije z odraslim in med otroki,
- spodbujanju ustvarjalnosti,
- omogočanju spremljanja in reflektiranja izvedbenega kurikula,
- omogočanju otrokom, da spremljajo in reflektirajo lastni razvoj in napredek,
- in kadar je zagotovljena varna raba (primerni programi in vsebine za otroke in prispeva k verbalizaciji).

Sredstva nikoli ne smejo biti uporabljena kot mašilo oz. njihova raba ne sme biti sama sebi namen.

Didaktični napotki za uporabo IKT v vrtcu

Učenje predšolskega otroka temelji na neposredni aktivnosti in pridobivanju konkretnih izkušenj z ljudmi in sredstvi⁷. V dokumentu *Smernice za uporabo IKT v vrtcu* imamo v mislih dejavnosti otroka in odraslega, v kateri otrok uporablja delujoča, nedelujoča ali domišljajska (*namišljena*) IK sredstva ter se ob tem zabava in uči.

Za razvijanje svojih potencialov otroci potrebujejo spodbudno vzgojno-učno okolje (*ugodna klima, miselni izzivi, sredstva*) in kompetentne strokovne delavce (*e- zmožnosti, pedagoška znanja, izkušnje, ustrezen odnos do VIZ- dela s predšolskimi otroki...*).

Delujoča IK sredstva, ki jih uporablja odrasli oziroma jih ponudi otrokom morajo ustrezati zapisanim kriterijem:

- sodobna (*oprema in programi delujejo*),
- varna (*npr.: polomljena sredstva, ostri robovi ...*)
- otrokom prilagojena (*npr.: manjša miška za otrokovo roko*).

Strokovni delavci morajo za rabo IK sredstev otrokom zagotoviti:

- jasna pravila uporabe,
- dovolj časa,
- primerno postavitve (*pohištvo, svetloba, prostor, ...*).

⁷ Kurikulum za vrtce stran 19

Pregled možnih dejavnosti z osmišljeno uporabo IKT v vrtcu

	Področja digitalne pismenosti	Primeri dejavnosti odraslih /otrok
Digitalna pedagogika (K1, K3)	Načrtovanje in uporaba IKT	<ul style="list-style-type: none"> Spremlja in dokumentira (<i>video posnetki, fotografije, avdio posnetki...</i>) otrokov napredek pri razvoju in učenju (<i>npr.: e-portfolio otroka ...</i>), uporablja IKT pri načrtovanju, izvedbi in refleksiji VIZ dela seznanja z dogodki v družbi (<i>fotografije družine, zgodovinski dogodki, multikulturalnost ...</i>), uporaba IK sredstva pri izvedbi dejavnosti (<i>navigator, sledilnik poti, vnos podatkov na zemljevid, ustvarjanje plakata, zgodbe, video, fotografije...</i>), približa dogajanje v naravi (<i>odkritja, vesolje, mikro svet, naravni procesi – rast rastlin, fizikalni pojavi...</i>),
	Upravljanje inovativnih učnih okolij, podprtih z IKT	•
	Vrednotenje znanja podprto z IKT	•
Uporaba digitalne tehnologije in digitalna produkcija (K5)	izbira in uporaba virov	Pridobivanje podatkov o: <ul style="list-style-type: none"> vremenu, lokaciji, znamenitostih ... (<i>npr.: za izlet</i>) ljudem, živalih, rastlinah iz drugih okolij (<i>video ...</i>) gledaliških, kino predstavah, knjižnica ...
	domišljena uporaba	<ul style="list-style-type: none"> približa otrokom svet, ki jim ga sicer ne bi mogel pokazati (<i>npr.: iz življenja različnih ljudi in njihovih dosežkov na različnih področjih...</i>), omogoča ustvarjanje in izražanje (<i>piše, riše, fotografira, snema, rokuje, poslušaj, opisuje ...</i>), seznanja z namenom uporabe IK sredstev (<i>pametni telefon, računalnik, digitalni fotoaparati, kamera, navigator, GPS sledilnik poti ...</i>), uporablja IK sredstva za ustvarjanje e-portfolio otroka, omogoča ustvarjanje likovnih in drugih izdelkov z ustreznimi programi (<i>Tux paint, slikar...</i>)
	avtorske pravice in licenca	<ul style="list-style-type: none"> seznanja z pravicami drugih avtorjev skupaj z otrokom ustvarja digitalne zgodbe (<i>otrok si izmišlja, dopolnjuje, predlaga...</i>),
	programiranje	
Digitalna komunikacija in sodelovanje (K2)	spletna interakcija	• uporablja internet in uporabne aplikacije
	delitev vsebin in informacij	• povezuje se z oddelki vrtcev iz različnih krajev, držav...,
	spletno sodelovanje	• komunicira s starši, z odsotnim otrokom,
	sodelovanje podprto z IKT	• uporablja didaktična gradiva /igre, za spoznavanje, utrjevanje vsebin
Digitalno državljanstvo (K4)	spletno ravnanje	– uvaja v smiselno rabo sodobne tehnologije (<i>uporaba tehnologije naj ne bo sama sebi namen</i>),
	upravljanje lastne digitalne identitete	– seznanja z nevarnostmi na spletu ⁸ (<i>Ovce</i>),
	zaščita naprav	– seznanja s pomenom varnostnih ukrepov (<i>gesel</i>) ...
	skrb za zdravje in okolje	– seznanja z nevarnostmi in pastmi pretirane in nesmiselne rabe

⁸ <http://otroci.safe.si/video/bele-ovce>

IKT in strokovni delavec v vrtcu

Po letu 1980 avtorji raziskav s tega področja govorijo o digitalni generaciji, ki ji uporaba IKT pomeni način življenja. V člankih beremo tudi o »digitalnih priseljencih«, ki jim je uporaba sodobne tehnologije bolj ali manj blizu. Razkorak med eno in drugo generacijo je lahko zelo velik. Nekaterim strokovnim delavcem je uporaba IKT močno področje, drugi je še ne uporabljajo, nekateri pa jo celo zavračajo. Strokovni delavci se razlikujejo v znanju in uporabi IKT v vrtcu. Pri tistih strokovnih delavcih, ki nimajo znanj oz. niso veščiči uporabe IKT prihaja do: nezmožnosti uvajanja otrok v digitalni svet, ni komunikacije s starši po elektronskih poteh, pomanjkljivega informiranja, nezmožnosti sodelovanja in izobraževanja na daljavo

Današnji otroci bodo v prihodnosti živeli in delali v okolju, kjer bosta znanje in raba IKT nujna. Zato morajo strokovni delavci v vrtcih ohranjati immanentno željo otrok po znanju in jih postopoma uvajati v digitalni svet in kritično rabo IKT. Strokovni delavec, ki sam pri neposrednem delu z otroki IKT nesmiselno in nekritično uporablja tudi otroke navaja na takšno rabo. Če otroke prepušča samovoljni rabi (*ne vstopa v interakcijo z otrokom pri uporabi IK sredstev, ne postavlja smiselnih omejitev, jih ne seznanja z nevarnostmi...*) jim tudi škoduje. Strokovni delavec, ki ne uporablja sodobne tehnologije pri delu z otroki oziroma jo zavrača, otroka prikraja za izkušnje in s tem pogloblja razlike med otroki. Razvoj sodobnih tehnologij pa zahteva digitalno pismene ljudi, ki so se nenehno pripravljani izobraževati.

Strokovni delavci pri drugem delu v vrtcu največkrat uporabljajo IKT in odgovarjajoče programe (*Word, PPT, e-pošta, spletne učilnice, spletne aplikacije...*) za:

- načrtovanje VIZ-dela (*pisanje priprav, uporaba predlog - e-asistent*),
- sodelovanje s sodelavci (*izmenjava gradiv, obveščanje, e-igralnice, e-asistent ...*),
- sodelovanje s starši (*vabila, sporočila, e-igralnice, e-asistent...*),
- sodelovanje z drugimi institucijami (*Zavod RS za šolstvo, MIZK, mednarodni projekti ...*),
- interno evidentiranje (*delovni čas, odhodi in prihodi skupin otrok - izleti, sprehodi v okolico, gledališče ...*).

Pri tem velja opozoriti, da nekritična raba različnih pisnih priprav iz interneta kaže na nestrokovno VIZ-delo z otroki. Pri rabi takšnih predlog strokovni delavec ne upošteva značilnosti otrok svoje skupine, njihovih interesov in potreb ter ne zagotavlja kontinuuma v načrtovanju VIZ-dela.

Priporočila:

Strokovni delavec v vrtcu mora ozaveščati in presojsati, glede na svoje znanje, v kolikšni meri bo uporabljal IKT pri pripravi na delo, v izvedbenem kurikulumu in pri sodelovanju s starši. Pri tem jim je

sodobna tehnologija lahko v veliko pomoč, vendar e-poti ne morejo in ne smejo nadomestiti osebnega stika z otrokom in staršem. Glede na to, da v vsakdanjem življenju opažamo nesmiselno oz. že zlorabo IK sredstev pri najmlajših (»digitalne varuške«)⁹, je pred strokovne delavce vrtca postavljena še ena pomembna naloga. To je osveščanje staršev o njihovem vzoru otrokom in o tem kdaj, zakaj in katera IK sredstva je smiselno ponuditi otrokom, da bo le ta produktivna in ne sama sebi namen.

Strokovni delavci naj v največji možni meri, pri delu z otroki, zagotavljajo ustrezne pogoje in strokovne pristope s tem da:

- premislijo o umestitvi e-kotičkov v igralnico,
- zagotovijo ustrezna IK sredstva za otroke (*npr.: velikost miške...*),
- zagotovijo uporabo ustreznih didaktičnih programov ...,
- sledijo novostim (*programi, aplikacije, didaktične igre ...*) na tem področju,
- kritično oz. smiselno uporabljajo IKT pri:
 - **svoji pripravi na delo** (*kritično razmisliti o uporabi pisnih priprav iz interneta, upoštevati avtorske pravice drugih ustvarjalcev, premisliti o namenu in uporabi fotografij ter video posnetkov ...*)
 - **pri neposrednem delu z otroki:** postopno uvajati otroke v digitalni svet, otroke fotografirati pri dejavnostih tako, da na fotografijah niso prepoznavni, spoštovati zasebnost otroka in družine in ne objavljati podatkov o njih, otrokom privzgajati kritičen odnos do rabe IKT in jih navajati na smiselno in varno uporabo, otroke navajati na spoštovanje dela drugih avtorjev ...,
 - **pri sodelovanju s starši:** postavljati pravila komuniciranja po e-poteh – omejiti čas dosegljivosti na spletu, ne ustvarjati obširnih baz fotografij, videoposnetkov in drugih baz podatkov z namenom razmnoževanja ali objavljanja na spletu ...,
 - **pri drugem delu v vrtcu:** javno objavljene fotografije na spletni strani vrtca naj bodo objavljene v minimalnih resolucijah (*da za nadaljnjo rabo niso uporabne*), v študijske namene posnete dejavnosti otrok se po zaključenem izobraževanju morajo uničiti, spletne strani vrtca naj bodo skrbno urejene (*ažuriranimi podatki, preglednostjo, ekonomičnostjo, navajanje virov ...*) in v skladu s stroko in zakoni ... ,
 - **pri zasebni rabi:** se zavedajo pomena svojega delovanja v spletnih okoljih (*forumi, Facebook, Twitter...*) z vidika varovanja svojih in osebnih podatkov otrok ter njihovih družin,

⁹ Prispevek na VALU 202 <http://val202.rtvsl.si/2016/09/digitalna-pismenost-otrok/>

premislijo o svojih objavah na različnih družabnih omrežjih povezanih z stroko in vrtcem v katerem je strokovni delavec zaposlen ...,

Zaključek

Z načrtnim vključevanjem IKT v vrtce in njihovo smiselno rabo v izvedbenem kurikulumu želimo otrokom in strokovnim delavcem zagotoviti uspešno uvajanje najmlajših v porajajočo se digitalno pismenost, jim zagotavljati enake možnosti in tako zmanjševati razlike med njimi.

Z ozaveščenimi in s strokovnimi pristopi se zoperstavljamo zaskrbljujočim trendom, da so otroci zgolj potrošniki sodobne tehnologije. Strokovni delavci v vrtcih morajo otroke usposablјati, da bodo znali izbirati varne poti v virtualnem svetu in nenehno pridobivali nova znanja, s katerimi bodo v prihodnosti kreativno soustvarjali virtualni svet.

Seznam do e-storitev za področje predšolske vzgoje

Seminarji

- E-portfolio otroka v vrtcu - <http://izobrazevanje.sio.si/2014/11/04/e-portfolio-otroka-v-vrtcu-k1/>
- Digitalna zgodba- <http://izobrazevanje.sio.si/2014/11/04/digitalna-zgodba-k5/>
- Uporaba IKT pri neposrednem delu z otroki - <http://izobrazevanje.sio.si/2014/11/04/uporaba-ikt-pri-neposrednem-delu-z-otroki-v-vrtcu-k3/>

Svetovanja

- IKT in porajajoča pismenost v vrtcu
- Uporaba IKT pri igri otrok v vrtcu - <http://izobrazevanje.sio.si/2014/10/11/uporaba-ikt-pri-igri-otrok-v-vrtcu/>
- Uporaba IKT pri načrtovanju, izvedbi in evalvaciji VIZ dela v vrtcu - <http://izobrazevanje.sio.si/2014/10/11/uporaba-ikt-pri-nacrtovanju-izvedbi-in-evalvaciji-viz-dela-v-vrtcu/>

Literatura in spletni viri

- IKT v vrtcih - anketa med ravnateljmi in strokovnimi delavci, 2010 -<http://url.sio.si/aDy>
- Kurikulum za vrtce. (1999). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport.
- Področja digitalne pismenosti. (2016). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Delovno gradivo v okviru naloge E – izobraževanje).
- Usar, K. in Stritar, U. (2012). *Ne/smiselna uporaba IK sredstev pri delu z otroki v vrtcu*. Dostopno na: <http://url.sio.si/cC4> (pridobljeno 30.6.2016).

- Varna raba interneta <http://safe.si/>
- Zore, N. (2005). Otrok in računalnik v vrtcu: Zavod RS za šolstvo.